

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Bekir BOZDAĞ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN

Van Milletvekili

Avrupa Cezaevi Kurallarının ilk maddesinde “özgürlüğünden yoksun bırakılan herkese, insan haklarının gerektirdiği gibi saygılı davranılmalıdır” hükmüne yer verilmiştir. Esasen hem uluslararası mevzuat hem de Türkiye'nin ulusal mevzuatı, hapsedilme konusunu, aynı zamanda bir “insan hakları” konusu olarak ele almakta ve kapatılmanın haricinde ek bir cezalandırmaya dönüştürülemeyeceğini ifade etmektedir. Bu noktadan bakıldığında, ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlülerin sağlık hizmetlerine erişiminin sağlanması, devletin ve cezaevi idarelerinin sorumluluğu altında bulunmaktadır.

Buna rağmen cezaevlerinden, içerideki koşullara, sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan sıkıntılara ve işkence-kötü muamele uygulamalarına yönelik şikâyetlere ilişkin yerel veya ulusal düzeydeki medya organlarında haberler yer almaktadır.

Bu bağlamda İzmir'de bulunan Şakran Cezaevi'nde işkence gördüklerini ve hak ihlaline uğradıklarını ileri süren 13 mahpusun ihlallerin son bulması talebiyle açlık grevi başlattıkları bilinmektedir. Açlık grevi eylemi yapan tutuklularla görüşen aileler, grevden sonra baskıların arttığını iddia etmişlerdir.

Elazığ E Tipi Cezaevi'nde tutulan kapasitenin aşılması nedeniyle kimi mahpusların yerde yatmak zorunda kaldığı, 4 saat ve 6 saat ile sınırlı olmak üzere haftada iki gün sıcak su verildiği, mahpusların avukatlarıyla yaptıkları görüşmelerin sınırlandırıldığı, cezaevi şartlarında çözümsüz kalan sağlık sorunları nedeniyle hastaneye sevk taleplerinin reddedildiği iddia edilmektedir.

Bu bilgilerin yanı sıra mahpuslar gönderdikleri mektuplarda beslenme hususunda sağlığa ve temizliğe dikkat edilmediği, ekmeklerden böcek, tel veya ip gibi nesnelerin hatta çöplerin

12/88

çıkıldığını; muayene amaçlı hastaneye götürüldüklerinde ve doktor muayenesi esnasında İstanbul Protokolü'ne aykırı şekilde kelepçelerinin çözülmediğini ifade etmektedirler.

Ayrıca talepleri olmamasına rağmen bir cezaevinden bir başka cezaevine zorunlu nakil uygulamasına tabi tutulan mahpusların gönderildikleri cezaevine giriş esnasında "tam arama" olarak tabir edilen çıplak aramaya maruz kaldıklarını, uygulamaya karşı çıkmaları nedeniyle darp edildikleri ileri sürülmektedir.

Bu sorunlara binaen

- 1) Şakran Cezaevi'nde açlık grevi eylemi yapan mahpusların ileri sürdüğü işkence iddiaları doğru mudur? Bakanlığınızın bu hususa ilişkin söz konusu cezaevinde bir incelemesi var mıdır?
- 2) Cezaevlerinde işkence suçuna karışan gardiyanlar hakkında yürütülen idari soruşturmaların sayısı 2002-2016 yılları arasında kaçtır?
- 3) Türkiye İnsan Hakları Kurumu'nun Metris Cezaevi ile ilgili raporunda (http://www.tihk.gov.tr/Portals/0/b/tihk_rapor_metris.pdf) da belirtildiği üzere Üçlü Protokol çerçevesinde hastanelerde oluşturulması gereken muayene odalarını ve hükümlü koğuşlarını ne zaman tamamlamayı öngörüyorsunuz?
- 4) Hasta mahpusların hastane muayeneleri sırasında kelepçeli halde muayene edilmelerinin yasal dayanağı nedir?
- 5) İstanbul Protokolü eğitimlerine devam etmeyi düşünüyor musunuz?
- 6) Elazığ E Tipi Cezaevi'nin fiziki koşulları nedir? Kapasitenin aşımı ve mahpusların yerde yattıkları iddiaları doğru mudur?
- 7) Mahpusların sıcak su ihtiyacı nasıl ve hangi periyotlarla karşılanmaktadır? Bu konuda karşılaşılan sorunların çözümü noktasında bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 8) Kaç cezaevinde yemekler Bakanlık tarafından, kaç cezaevinde taşeron firma aracılığıyla karşılanmaktadır? Taşeron firmalar aracılığıyla günlük yemek ihtiyacının karşılandığı cezaevleri hangileridir? Yemeklerin denetimi sağlanıyor mu? Eğer yapılmış ise yemeklerin denetimine ilişkin raporun veya eksiklik tespit edilmişse sorumlu kişiler hakkında işlem yapılmış mıdır?
- 9) "Tam arana" uygulaması yapılmakta mıdır? Uygulamayı reddeden mahpusa bir yaptırım uygulanmakta mıdır?